

# ORAVSKÁ PŘEHRADA NA SLOVENSKU. VLIV MĚNÍCÍCH SE PŘEDSTAV O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ NA TVORBU PROSTORU

*Arnošt Štanzel*

Článek vychází ze zjištění, že většina studií pojednávajících o státním socialismu střední a středovýchodní Evropy z perspektivy dějin životního prostředí vypráví příběh úpadku. Znečištění a zničení přírody jsou zde prezentovány jako jevy pro systém typické a jako důležitý faktor neúspěchu státního socialismu.

Na příkladu dějin oravské přehrady autor ukazuje, že vztah komunistické politiky k přírodě byl diferencovanější. Je možné jej zhruba rozdělit do tří období: po fázi zvýšené modernizace formované vášnivou budovatelskou rétorikou a představou o podmanění si přírody (od roku 1948 do konce padesátých let) následovalo období přechodu, kdy bylo důležitější turistické využití přírody (šedesátá a sedmdesátá léta) a konečně třetí perioda, během které získala na významu příroda jednotlivých regionů a ochrana životního prostředí (od konce sedmdesátých let).

Přijetí horní Oravy do Ramsarské úmluvy o ochraně mokřadů každopádně ukazuje, že tyto snahy byly úspěšné. Dějiny životního prostředí střední a středovýchodní Evropy je tedy třeba alespoň na lokální úrovni doplnit o nový aspekt.